

יום שני 17 באוגוסט 2015

מוזיאון חיל האוויר החדש – קווים לדמותו של החלום:
טרום פרוגרמה מנקודת מבטו של אוצר המוזיאון, אבי משה-סגל

תוכן העניינים:

2.....: הקדמה ומבוא:

5.....: "רק חמש דקות מבאר-שבע", תא"ל בדימוס יעקב טרנר

5.....: סימני דרך אל מוזיאון חיל האוויר –

5.....: שדה תימן –

5.....: דרך אל"מ ג'ו אלון –

6.....: דרך אל"מ אילן רמון –

7.....: קיבוץ חצרים ומנחת קיבוץ חצרים בתש"ח –

8.....: **הקמפוס הקרקעי של מוזיאון חיל האוויר החדש:**

8.....: פארק המוזיאון ותצוגת חוץ קדומנית –

9.....: מיצג ההנצחה והזיכרון –

10.....: טרמינל כניסה וקבלת פנים –

12.....: המבואה העכשווית – מרכז המבקרים של חיל האוויר הישראלי:

14.....: המוזיאון ההיסטורי –

19.....: מוזיאון התעופה והחלל הישראלי – האגף המדעי של מוזיאון חיל האוויר החדש:

20.....: מוזיאון אוסף המטוסים ואמצעי הלחימה האוויריים –

21.....: תערוכות מתחלפות –

22.....: מרכז כנסים ומופעים ואודיטוריום –

23.....: מרכז חינוך, ערכים, השתלמויות והכשרה –

23.....: מרכז מחקר –

24.....: אוספים וארכיון –

25.....: מרכז תחזוקה, מוסכים, סדנאות שימור ושיחזור –

28.....: עוגנים פיזיים מרכזיים במוזיאון חיל האוויר בהווה – ממשקים בין הקיים לבין המתוכנן:

32.....: **הקמפוס האווירי של מוזיאון חיל האוויר החדש:**

יום שני 17 באוגוסט 2015

הקדמה ומבוא:

לקראת תחילת עבודתו בימים הקרובים של צוות בניית הפרוגרמה המוזיאלית לאפיון מוזיאון האוויר החדש באוגוסט 2015 - הצוות שלנו, המופקד על שלב החזון החלוצי, שבבסיסו של חזון המוזיאון החדש, מצאתי לנכון להקדים לעבודת הצוות מסמך מקיף מטעמי, שיהווה טרום פרוגרמה ויעלה קווים לדמותו של החלום הוותיק המלווה אותנו בחיל האוויר (ומלווה גם את מי שנמנים על הצוות) מזה שנים רבות בגלגולים שונים וכעת אנו ניצבים בפתחה של אפשרות ממשית להגשימו במציאות:

זהו החלום על מוזיאון עדכני, מקיף ומתקדם ברוח החיל בדמותו ובצלמו לחיל האוויר הישראלי, שיקום בטווח הנראה לעין, תוך שימוש מושכל במשאבים ובנכסים ההיסטוריים המקוריים היקרים מפז המצויים במוזיאון הקיים.

מוזיאון שיהיה בית חם, לאומי ובינלאומי, לשימור ולהנחלת מורשתו המפוארת של חיל האוויר הישראלי, אך גם מוזיאון תעופה וחלל ראשון ומוביל בישראל, שישאב מרוח הגילוי, פריצת הדרך הטכנולוגית וכושר ההמצאה של התעשיות הביטחוניות בישראל בכלל והתעשייה התעופתית עתירת הידע בפרט.

מוזיאון אשר יוקם בחצרים בקרבה מיידית לבסיס חיל האוויר חצרים באתרו ובמקומו של מוזיאון חיל האוויר הנוכחי במטרה להמשיך ולהתקדם מהקיים ברוח ובהשראת מודלים קיימים של מוזיאונים בעולם (במדינות שעמן מקיים החיל מערכת קשרים הדדית ענפה) ולפתח את העיסוק שלנו בחיל בשימור המורשת בהפצתה ובהנחלתה בדומה למה שנעשה בעולם הרחב בשדה המוזיאונים האוויריים ובארץ בשדה המוזיאונים ומוסדות התרבות והפנאי.

יהא זה מוזיאון, שאת תצוגתו ותערוכותיו נבקש לקיים, להעשיר ולהמחיש למבקרים בו באמצעות מיטב הכלים הטכנולוגיים העומדים לרשותנו בעת הזו ובו נפיח חיים על-ידי טווייתה של רקמת חיבור אנושית רצופה בינו לבין יחידות החיל, שיעלו לרגל ויקיימו פעילות חינוכית וערכית באולמות התצוגה, בינות למטוסי העבר ובמרחבים שיהיו מתוכננים ומיועדים לפעילות כזו.

פעילות תרבותית ולימודית של אנשי החיל לגווניו ורבדיו תוכל להתקיים ולהתנהל בין כותלי המוזיאון החדש גם במתכונת של סדרות חינוך ייעודיות שיארכו מספר ימים עד

יום שני 17 באוגוסט 2015

שבוע, ו / או במסגרת של בית הספר החילי למנהיגות, אשר יועתק אל קריית המוזיאון החדש ממקום מושבו הנוכחי בגבעת רם שבירושלים.

מוזיאון חיל האוויר החדש ישכון בקרית מבנים חדשים ומתוכננים היטב, אשר יבנו בשלבים תוך מאמץ לבנות את "המסה הקריטית" שלהם בפעימה אחת ובמקביל, המבנים יוקמו בפארק רחב ידיים, שבו תהיה תצוגת חוץ.

החיל יאמץ את המוזיאון אל חיקו ואילו המוזיאון יעניק לחיל מכל טוב בתחומי התמחותו שהם חיוניים לנשמתו של הארגון.

זהו המרכיב "החיי", המתמיד והמפניח "רוח חיים" שבחזון שיוצג להלן.

לנגד עינינו ניצבת בכל עת, דמותו של האב המייסד של מוזיאון חיל האוויר, לפני קרוב לארבעה עשורים, כאן בבסיס חצרים, תא"ל בדימוס יעקב טרנר. המוזיאון לא היה קם לולא חזונו, פעולתו הנמרצת וחריצותו הבלתי נלאית של טרנר! יעקב טרנר הוא האיש שבזכות מפעל חייו והודות לעיקשותו נמצא משכנו הוותיק של המוזיאון בחצרים, לוקט אוסף כלי הטייס הצבאיים שברשות המוזיאון, שהינו מהמקיפים והגדולים בעולם המערבי, הושם דגש מיוחד על שמירת אוסף טס של מטוסי בוכנה אשר טופלו ותוחזקו באמצעים פנימיים ומתוך יחס של כבוד ורגש לאווירונים עתיקי היומין, שאותם הטיסו טרנר עצמו וקבוצה מצומצמת של טייסים וותיקים, שהתנדבו לתפקיד הערכי הזה ומסורים אליו – כל אלו הם נכסי צאן ברזל שבהם אוהז מוזיאון חיל האוויר מאז ומתמיד ואותם יש להעביר הלאה, גם אם תוך התאמות ושינויי מתכונת כאלה ואחרים - הישר אל המוזיאון החדש.

את חזונו המקורי ואת מפעל חייו של יעקב טרנר בהיותו מייסד המוזיאון ומפקדו במשך שנות דור, יש להכיר היטב ולגולל לטובת הדורות הבאים ולבטא את תמציתו בחזון המוזיאון החדש, כפי שינוסח בעבודת צוות הפרוגרמה ויתורגם לתוכניות ההקמה ולתוצר המוגמר – מוזיאון חיל האוויר החדש.

כאן, בחרתי לשרטט את דמותו של החזון למוזיאון החדש ולהאיר עליו, כפי שאני עצמי רואה אותו כיום בעיני רוחי, כאשר לרשותי עומדת פרספקטיבה של שנים רבות, כשלושה עשורים, שבהן נמצאתי במוזיאון, נמנית על אנשי הסגל שלו, עסקתי בנושאי הליבה שלו והייתי שותף למחשבות, לרעיונות ולתכניות שונות בנוגע לזהותו, לדמותו ולעתידו של

חידוש מוזיאון חיל האוויר
מסמך פנימי – לא להפצה

יום שני 17 באוגוסט 2015

המוזיאון (אם כי, גם הח"מ יכול בהחלט להתוות מספר פרוגרמות שונות ומקבילות, שכול אחת מהן תאפיין ותכוון לעבר מוזיאון אחר לגמרי!).

מטרתי במסמך זה היא בעיקר להכין ולהניח לפניכם מצע לפעולת הצוות ולעבודתו של אחד ואחד מכם, חברי הצוות היקרים – אנשי מקצוע מהשורה הראשונה בתחומיכם וידידי מוזיאון חיל האוויר!

מקווה ומייחל לכך שתמצאו בדברים שיובאו לעיל "ארגז כלי עבודה" שימושי ומקור להשראה בתהליך העבודה המשותף שלנו למען פיתוחו של מוזיאון חיל האוויר החדש שיוקם בחצרים במהרה בימינו!

יום שני 17 באוגוסט 2015

”רק חמש דקות מבאר-שבע”, תא”ל בדימוס יעקב טרנר

סימני דרך אל מוזיאון חיל האוויר –

נשאלת השאלה - כיצד יש להכין את המבקרים במוזיאון חיל האוויר החדש לקראת הגעתם אליו, תוך שימוש מושכל בתכנים ובסביבה, שמספקות לנו דרכי ההגעה / צירי התנועה המוליכים אליו?

שדה תימן, דרך אל”מ ג’ו אלון, דרך אל”מ אילן רמון, יער תא”ל זוריק לב ומנחת קיבוץ חצרים בתש”ח –

שדה תימן –

שדה תעופה צבאי בריטי מימי מלחמת העולם השנייה, שבו שרדו בשלמותם מתקנים אופייניים מבוצרים לאחסנת ולהגנת מטוסים. חיל האוויר הישראלי השתמש בשדה תימן בכמה גילגולים בעבר. בשדה מתנהלת כיום פעילות תעופתית אזרחית ענפה בהובלתו של מר אלי פרץ. השדה ממוקם על אם הדרך ההיסטורית המוליכה לבאר-שבע מצפון-מערב.

ראוי לבחון כיצד ניתן לשלבו ב-”סימני הדרך” אל מוזיאון חיל האוויר החדש – כלומר בסיורים שיקיים המוזיאון במרחב הקרוב אליו ובפעילות תעופתית מטעם הקמפוס האווירי של המוזיאון.

דרך אל”מ ג’ו אלון –

ציר התחבורה הראשי המוליך מהעיר באר-שבע מערבה, לעבר מוזיאון חיל האוויר בחצרים.

הדרך יוצאת את באר-שבע בקרבת שכונת נווה-עופר, על שם הנווט סרן עופר צידון ז”ל, בן באר-שבע, שנהרג כאשר מטוס הפאנטום שבו טס הופל בשמי מצרים זמן קצר לאחר תום מלחמת יום הכיפורים. בקרבת נקודת המוצא של הדרך מערבה, מחנה פיקוד הדרום על-שם אלוף אסף שמחוני, מתחם הקטר, בית הקברות הבריטי של קרבות מלחמת העולם הראשונה, בית הקברות היהודי הישן ובו המצבה וקבר האחים לחללי ההפצה האווירית הבריטית על תחנת הרכבת התורכית בשלהי מלחמת העולם

יום שני 17 באוגוסט 2015

הראשונה וכיכר מטוס הכפיר – כולם בעלי הקשר אווירי היסטורי מובהק ואינם מוכרים כמעט בכלל לציבור הרחב.

הדרך קרואה על-שם אל"מ יוסף (ג'ו) אלון (פלאצ'ק) ז"ל, ניצול שואה מצ'כיה, בוגר קורס טיס מספר 1, טייס קרב ומפקד בכיר בחיל, מייסד בסיס חצרים ומפקדו הראשון (1966 – 1970) אשר נרצח בעת כהונתו כנספח אווירי של ישראל בושינגטון ב-1 ביולי 1973.

אל"מ ג'ו אלון ז"ל מונצח גם במוזיאון לתרבות הבדואים מרכז ג'ו אלון בקרבת קיבוץ להב שבנגב הצפוני מערבי.

דרך אל"מ אילן רמון –

ציר תנועה חדש יחסית, אשר מתחבר לדרך ג'ו אלון מכיוון צפון ובאמצעותו יגיעו אל המוזיאון מרבית המבקרים בו בהיותו החלק המשלים והמסכם לציר התחבורה המוליד מהכניסה הראשית לבאר-שבע לעבר המוזיאון החדש בחצרים (רחוב הצדיק מירושלים).

בליבה של הדרך, קריית בית הספר הטכני של חיל האוויר וכיכר מטוס הפאנטום קורנס) המוקדש לזכרו של אל"מ אילן רמון ז"ל, האסטרונאוט הישראלי הראשון, אשר נולד ברמת-גן ב-20 ביוני 1954, גדל בבאר-שבע, למד במגמה הריאלית בתיכון מקיף ג' בעיר סיים את קורס הטיס בבסיס חצרים בשנת 1974 כחניך מצטיין (קורס 75).

אל"מ אילן רמון, שהיה בתפקידו האחרון בחיל ראש מחלקת פיתוח אמצעי לחימה במטה החיל (1994 – 1997) שולב על-ידי מדינת ישראל בהזמנת ארה"ב כמנהל משימת מחקר בחלל בשורות נאס"א והוכשר להיות האסטרונאוט הישראלי הראשון, עד שנספה באסון מעבורת החלל קולומביה ב-1 בפברואר 2003.

את בית הספר הטכני החדש של החיל בבאר-שבע ייסד סא"ל (מיל.) מאיר בקשי, בוגר המערך הטכני בחיל ואיש מערך האחזקה בבסיס חצרים, אשר הקדיש את מיטב שנותיו לטיפול המורכב והמפרך במטוסי הקורנס, מהסוג המוצב כאן בכיכר הקורנס, נוכח קריית מבני בית הספר הטכני, שאותו חנך בקשי בשנת 2006. מפקד בית הספר הנוכחי הוא אל"מ (מיל.) ניסים יוגב, שהיה נווט קורנס במשך שנים רבות.

אל"מ אילן רמון ז"ל הטיס את מטוס הקורנס והיה סגן מפקד טייסת של מטוסי קורנס.

יום שני 17 באוגוסט 2015

המלצות –

לאורך שני הצירים המוליכים לעבר מוזיאון חיל האוויר החדש בחצרים ומתמזגים לדרך אל"מ ג'ו אלון, עד למוזיאון ולבסיס חצרים, יהיה ביטוי מוזיאלי מקדים למוזיאון המתקרב והולך ותהיה הכנה מסוימת להגעה אליו ולביקור בו. כמובן, תוך שימוש הולם בשני המטוסים – כפיר ופאנטום ובאתרים ההיסטוריים שבצדי הדרך, שהם רלוונטיים לנרטיב.

למעשה, ניתן לייצר לאורך שני הצירים פעילות מקדימה, או לחילופין, פעילות משלימה לביקור מקיף במוזיאון חיל האוויר החדש בחצרים ובכך לבנות ולמתג יום טיול, או יום פעילות במרחב הגיאוגרפי המדובר ובמרחב הנושאי של ההיסטוריה האווירית – שניהם גם יחד!

קיבוץ חצרים ומנחת קיבוץ חצרים בתש"ח –

לקראת ההגעה למוזיאון (וגם מיד לאחר עזיבתו...) ניתן יהיה לפגוש את סיפורו של קיבוץ חצרים, הישוב השכן (שהעניק את שמו לכל המרחב הזה) היושב בראש הגבעה, ממזרח למוזיאון. עלה לקרקע במוצאי יום הכיפורים, 6 באוקטובר 1946 במסגרת מבצע ההתיישבות המקיף של "11 הנקודות בנגב".

בעיקר בהקשר של המחשה, שתינתן בשטח, לפרשיית שמירת הקשר על-ידי מטוסים קלים של "טייסת תל-אביב" (טייסת א') ושל "טייסת הנגב" (טייסת ב') עם הקיבוץ הקטן והמרוחק ממרכזי הישוב העברי, אשר היה נתון במצור מצרי בימי מלחמת העצמאות. המחשה זו תנהל דיאלוג עם עמדת מגן מקורית, משוחזרת הנראית מהכביש על גדר הקיבוץ הצפונית. זהו מכנה משותף משמעותי וחולית חיבור חשובה וראויה לטיפול ולהמחשה בין מקום הישוב הקרוב למוזיאון חיל האוויר החדש ולבסיס חצרים, לבין המוזיאון.

דרומית-מערבית לקיבוץ שוכן יער תא"ל זוריק לב, מפקד בסיס רמת-דוד, אשר נעדר מיומה הרביעי של מלחמת יום הכיפורים, 9 באוקטובר 1973. מהנקודה הגבוהה ביותר ביער זה, ניתן לצפות במגדל הפיקוח על-שם תא"ל זוריק לב המתנוסס בנקודה הגבוהה ביותר במוזיאון חיל האוויר.

הדרכה מטעם המוזיאון סביב סימני הדרך המוליכים אליו וממנו.

הקמפוס הקרקעי של מוזיאון חיל האוויר החדש:

”המוזיאון בחצרים – שמורת הטבע של חיל האוויר!”

אוצר המוזיאון, אבי משה-סגל

פארק המוזיאון ותצוגת חוף קדומנית –

עיצוב נוף ברוח המתאימה למרחב זה של צפון-מערב הנגב. נטיעה ושתילה של עצים, שיחים ומדשאות באופן שיאפשר שליטה מלאה על מלוא השטח הירוק, הנטוע והשתול. תוך הנחת דגש מיוחד על נטיעת עצי אשל, דקלים, עצי זית וגפנים. מומלץ לתת ביטוי לצמח החוחובה, אשר מכבב במטעיו של קיבוץ חצרים לאורך דרך ג'ו אלון, המוליכה אל המוזיאון וממנו וכן להתייחס בעיצוב הנוף הייחודי להמצאת הטפטפות, המתייחסת היסטורית לקיבוץ חצרים השכן הסמוך והקרוב!

המשך תהליך ההכנה של המבקר לקראת הביקור במוזיאון עצמו: מעבר מהמחשת סיפור הקשר האווירי אל הנגב הנצור וממנו באמצעות פרשת מנחת קיבוץ חצרים המנותק (שלהי 1947 עד שלהי 1948) במשך קרוב לשנה תמימה – אל מכלול של חניונים לרכב ופינות ישיבה וצל לאורחי המוזיאון. חניון קק"ל הגדול והמרכזי למרחב הנגב הצפוני מערבי.

מפגש ראשוני חוויתי עם תצוגת המוזיאון בדמות מספר מצומצם של אייקונים נוסח המטאור – מטוס הקרב הסילוני הראשון בשורות החיל (1953) שיהוו לוגו ויאותרו על ההתקרבות ליעד – מוזיאון חיל האוויר החדש! הצבתם של אייקונים אלו באופן שיהיו מוגבהים מספיק, אך גם נגישים לצילום ולהתכנסות נעימה להסבר בצילם ובקרבתם.

גן פסלים נושאי יתפרס ברחבי הפארק ויגלם בחובו נגיעה אמנותית רכה של יוצרים מהשורה הראשונה בעולמו של חיל האוויר, כפי שזה יוצג ויבוטא במוזיאון החדש.

נושא מרכזי אשר יטופל בפארק המוזיאון החדש הוא חידוש פני ההיערכות הקיימת זה שנים אחדות בפארק הקיים של מוזיאון חיל האוויר, לקראת גיוס מלשבי"ם לצבא. יש צורך לפתח תהליך שיחבר לטווח ארוך בין המתגייסים, בני משפחותיהם וחבריהם, לבין מוזיאון חיל האוויר החדש: הרי כאן מתרחש אחד הימים המכוננים בחייהם של אנשים

יום שני 17 באוגוסט 2015

צעירים ומבטיחים אלו – מיטב הנוער של יישובי הדרום ובראשם העיר באר-שבע, מתגייסים לצבא ההגנה לישראל, כאשר ברקע - הנרטיב של חיל האוויר הישראלי. אנו נרצה שיהיו להם הכלים להיזכר במעמד זה באופן שבו ייחקק גם מקום ההתרחשות ויתרה מזאת, אנו נרצה שישובו לכאן לסגור מעגל בתום שירותם!

הפארק בכללותו יוקדש לחזונו ולמפעלו של תא"ל בדימוס יעקב טרנר, אשר אהבתו לצומח ויחס הכבוד שהוא נוהג בעצי ארץ-ישראל נודע שמעם למרחקים.

מיצג ההנצחה והזיכרון –

אתר ההנצחה המרכזי לחללי חיל האוויר ממוקם מאז אביב 1949 בהר הטייסים שבהרי יהודה ממערב לירושלים. לאנדרטה במקום, שבו מתכנסות המשפחות השכולות ואליהן מצטרף הפיקוד הבכיר של החיל ביום הזיכרון במסגרת טקס ההתייחדות המרכזי של החיל עם זכר החללים, נוסף בשנת 1999 במלאת 50 שנה להר הטייסים במתכונתו המוכרת לנו, אלמנט של הנצחה שמית מלאה של כלל החללים.

במוזיאון חיל האוויר הוותיק לא היה אזכור בנרטיב, או בתצוגת הקבע לחללי החיל ולשכול בקרבו. זוהי סוגיה שחובתנו היא להתמודד אתה ולקבל לגביה החלטות ברורות ומחייבות. זוהי למעשה הסוגיה האוצרותית הרגישה ביותר מסיבות מובנות בפרוגרמה הרעיונית למוזיאון חיל האוויר החדש. במוזיאון חיל האוויר החדש יהיה ביטוי משמעותי להנצחת חללי החיל, אשר לא יבוא במקום הר הטייסים, אשר נחנך ביום הזיכרון תש"ט בשנת 1949 שיש לו "קדושה אזרחית" והוא סמל ואינו בר-החלפה.

אם כן, מומלץ שמיצג ההנצחה והזיכרון במוזיאון חיל האוויר החדש לא יכלול הנצחה שמית, להבדיל מהר הטייסים (שבו קיימת הנצחה שמית החל משנת 1999).

יהיה אפוא צורך בהקצאת מרחב מיוחד בפארק החיצוני, או בפארק הפנימי שבו יהיה מיצג אמנותי מונומנטלי, פרי יצירתו של אמן ויוצר ישראלי מהשורה הראשונה, אשר יוקדש לחללי חיל האוויר. כאן יידרש אפוא שילוב וסנכרון מלא עם ענף נפגעים במטה חיל האוויר, על מנת להתמודד היטב עם העיסוק בסוגיה רגישה וטעונה זו.

יום שני 17 באוגוסט 2015

טרמינל כניסה וקבלת פנים –

המבואה המנהלתית הקדומנית

אגף החזית הקדומני המיועד לקליטת ציבור המבקרים במהירות וביעילות בנועם ותוך יצירתה המידית של תחושת אמון ומהימנות בקרב אותם המבקרים, שמערכת יחסי הציבור ויצירת התדמית של החיל ושל המוזיאון בפרט הביאה אותם להחליט לבקר במוזיאון חיל האוויר החדש.

בבחינת "רושם ראשוני – קובע!"

מבנה חדשני ומעוצב שהוא המבנה הראשון של מוזיאון חיל האוויר החדש שאותו פוגשים המבקרים במוזיאון והוא למעשה מהווה תשתית פיזית ובית לאותה היערכות שתקדם את פניהם בבואם ותלווה אותם בצאתם לשלום את קריית המוזיאון.

שילוט ראשי הנושא את שם המוזיאון ואת הלוגו שלו / הסלוגן שלו - מאיר עיניים ושובה לב! מואר בלילה ובמזג אוויר אביך.

קופות

שער כניסה

אבטחה קדומנית ואמצעי שיקוף

הפקדת כלי נשק

שמירת חפצים

מודיעין – מאויש וכן עמדות מידע ממוחשבות

שלוחה קדומנית של מחלקת החינוך וההדרכה של המוזיאון

מסעדה ובה אלמנט מוזיאלי קליל והולם

חנות המוזיאון ובה אלמנט מוזיאלי קליל והולם – קרבה מידית לכניסה וליציאה

שירותים ובהם אלמנט מוזיאלי קליל והולם – הקפדה על חדרי החתלה

שיאפשרו כניסה לנשים ולגברים ועל כמות תאים כפולה בשירותים לנשים.

יום שני 17 באוגוסט 2015

פינות התכנסות, ישיבה ויציאה לפעילות / הדרכה / אירוע במוזיאון

צגי מידע אלקטרוניים מרכזיים שבהם יתפרסמו זמני הדרכה ופעילויות שונות

חדר אירוח למורי דרך ומארגני תיירות

בטרמינל הכניסה תתרחש חווית המפגש הראשוני בין המבקר לבין המוזיאון ובו יש לייצר את קסם המפגש הזה, אשר ייווצר מיד בתחילת הביקור בשלב קבלת הפנים הנעימה, מסבירת הפנים והרהוטה, אשר לה יזכו המבקרים.

ברחבי טרמינל הכניסה ייחשפו המבקרים הבאים בשערי המוזיאון אל מערכות השילוט והמידע ואל השפה העיצובית שבה יפנה אליהם המוזיאון מכאן ואילך במשך כל שהותם בין כתליו ולאורך הביקור בו.

בטרמינל זה, ישובץ באנינות רבה מוצג אחד ויחיד – אייקון המבטא את הנרטיב בעוצמה רבה שלו תהיה השפעה מיוחדת במינה על המפגש הראשון של המבקר עם מוזיאון חיל האוויר החדש. יהא זה פריט תצוגה עם סיפור ייחודי.

הרוח שצריכה לנשב בין כתליו של הטרמינל תהיה כזו שתבטא את המכנים המשותפים החזקים ביותר המתגלמים במוזיאון ואת פנייתו של מוזיאון חיל האוויר החדש הן אל מקורותיו ועברו של החיל והן אל עולמו בהווה ואל אתגרי העתיד שבפניהם הוא ניצב ועמס צפוי להתמודד בשנים הבאות.

יום שני 17 באוגוסט 2015

המבואה העכשווית – מרכז המבקרים של חיל האוויר הישראלי:

אגף במוזיאון חיל האוויר החדש, אשר יוקדש לדמותו של חיל האוויר בהווה, חיל אוויר של ימינו. יהיה זה למעשה מרכז המבקרים האחד והיחיד של חיל האוויר הישראלי, כפי שהוא אמור להשתלב בקרית מוזיאון חיל האוויר החדש.

כאן ימצאו המבקרים במוזיאון החדש מענה לשאלה מהו חיל האוויר? מהם תפקידיו? מהם מקורות כוחו ועוצמתו? מיהם אנשיו? כיצד הם מקבלים את הכשרתם? מהם ערכיו? כיצד הוא מאורגן? באלו כלי טייס ואמצעי לחימה משתמש החיל במשימותיו?

כיום אין לחיל האוויר הישראלי מרכז מבקרים רשמי, עדכני, מתקדם ומשקף את רוח החיל, סיפורו, מציאות חייו, עולמו וערכיו. יתרה מזאת, על בסיס החיל המבצעיים צובאות קבוצות רבות, אשר מתקבלות על-ידם ולעיתים מכביד הדבר על הפעילות השוטפת ועל הפעילות המבצעית.

מרכז מבקרים חילי, שיהווה אגף קדומני במוזיאון חיל האוויר החדש, הוא נושא שיש להקדיש לו תשומת לב מיוחדת במסגרת הפרוגרמה הרעיונית למוזיאון חיל האוויר החדש.

יהיה זה האגף הראשון שאותו יפגשו המבקרים במוזיאון, עם צאתם את טרמינל הכניסה וגם האגף האחרון שבעדו יצאו את המוזיאון בתום ביקורם (אל טרמינל הכניסה והיציאה).

אגף, שיוקדש ברובו לחיל האוויר בהווה ויתבונן גם אל העתיד לבוא. המוצגים, אופן הצבתם והעמדתם והעיצוב יובילו את המבקרים באגף זה להתרגשות עזה ולהזדהות מיוחדת.

בתצוגה יהיה ביטוי לכלי הטייס העדכניים והמתקדמים ביותר ולאמצעי הלחימה והאמצעים הטכנולוגיים שבחזית הקדמה. כך למשל, ייוצג מטוס ה-"אדיר", שטרם נקלט בשורות החיל ב-"מוק-אפ" – דגם מפורט בקנה מידה מלא שלו, שיוצב במקום המרכזי ביותר בהיותו "הדבר הגדול הבא!".

חלק מהמוצגים יהיו דגמים בקנה מידה אמיתי וחלקם הפלטפורמות המקוריות, אשר יתחלפו בתצוגה במסגרת סבב "תורנות" חילי בדגש מיוחד על חלקם של בסיס חצרים ושל בית הספר לטיסה, שהם סמוכים למוזיאון.

יום שני 17 באוגוסט 2015

כאן יהיה מקום נרחב הן בסיפור והן בתצוגה להמחשת תרומתה, אשר שלא תסולא בפז, של התעשייה הביטחונית בכלל והתעשייה התעופתית עתירת הידע בפרט להצטיידותו של חיל האוויר באמצעים המתקדמים הנדרשים לו בתצוגת אגף זה ובתערוכותיו יתקיימו מפגשים בין אנשי החיל בהווה ולוחמיו לבין קהלים נבחרים של בני נוער, מלשבי"ם, משלחות מהעולם הרחב ועוד ברקע הפלטפורמות והמערכות הרלוונטיות לפעילות החיל. במרחב אגף זה, יהיה ייצוג משמעותי, אך מוטמע היטב, לבית הספר הטכני של חיל האוויר, לגופי להק כוח אדם של החיל העוסקים בגיוס ובהשמה של מלשבי"ם, לבית הספר לטיסה, לבית הספר לכטב"מ, לבית הספר להגנה אווירית, לביטאון חיל האוויר/אתר האינטרנט/הרשתות החברתיות של החיל.

יש לשקול את האפשרות להקצות לחברות התעשייה התעופתית עתירת הידע בישראל ולחברות התעשייה התעופתית עתירת הידע האמריקנית ייצוג משמעותי בתחומי אגף זה. יתוכננו לאגף זה פתחים וכניסות מיוחדות ותואי תנועה נפרדים מאלו המיועדים לציבור המבקרים, שיאפשרו ניווד מלא יומיומי של מוצגים – בעיקר כלי טייס ואמצעי לחימה אוויריים, בעלי מידות מיוחדות.

במבואה העכשווית יוקצה מתחם מיוחד, שונה באופיו, שבו ייחשפו המבקרים לסיפורו של בסיס חצרים, לסיפורו של מוזיאון חיל האוויר בחצרים ולקורות חייו ושירותו בחיל ובגופי המדינה של תא"ל בדימוס יעקב טרנר, האב המייסד של המוזיאון.

זו תהיה הנגיעה הגאוגרפית – היסטורית הרכה, בעלת אופי שונה משאר התצוגה באגף שאופיו חדשני, טכנולוגי ומתקדם.

אפשר שמתחם מיוחד זה, שיהיה שונה בתכנון ובאופיו משאר תצוגת המבואה העכשווית ימוקם בבית מורשת חיל האוויר, אשר יישמר בלב קריית המבנים של המוזיאון החדש, כמזכרת מימי עלומיו של מוזיאון חיל האוויר (הוחל בהקמתו בשנת 1985 והוא הושלם בשנת 1991).

אוצר המבואה העכשווית יהיה איש צוות אוויר פעיל, אשר יביא לידי ביטוי את היכרותו הקרובה והמעמיקה עם המתרחש והמתחדש בחיל ובתעשייה. באגף זה תהיה מעורבות פעילה ורבה של נציגי התעשייה לגוניה ושל המטה. אגף זה, יהיה אחד מכמה "שומרי חותם" אשר ישמרו על החיבורים ועל הזיקות שבין החיל עצמו לבין המוזיאון שיוקדש לסיפורו ולעולמו.

יום שני 17 באוגוסט 2015

המוזיאון ההיסטורי –

המוזיאון לתולדות חיל האוויר הישראלי.

בתצוגת הקבע ובתערוכות מתחלפות יגולל אגף זה את סיפורו של חיל האוויר הישראלי, החל מראשית התעופה העברית בארץ-ישראל ועד לימינו. יהיה זה אגף במוזיאון חיל האוויר החדש. כאן יעשה שימוש נרחב במגוון סוגי המטוסים ואמצעי הלחימה שבאוסף המוזיאון, לטובת בריאתן והפקתן של המחשות בקנה מידה אמיתי לאירועי מפתח בהתפתחות החיל ובלחימתו.

לצד כלי הטייס, אמצעי הלחימה ההיסטוריים ושאר המוצגים המקוריים שייבחרו, תפותח ותופק תצוגה מוזיאלית מתקדמת. זהו למעשה הדור הבא של מוזיאון חיל האוויר במתכונתו הנוכחית והוותיקה.

מבחינת ממדי המוצגים שישולבו בתצוגת הקבע ובתערוכות המתחלפות:

מטוסי דקוטה ונורד ישולבו, גם מסוקי סופר-פרלון ויסעור.

מטוסי סטרטוקרוזר, הרקולס ובואינג 707 יישארו בעמדות חנייה מתוכננות

ומעוצבות בהתאם לנרטיב ולסיפור, מחוץ למבנה / להנגר של אגף זה.

ליבת התצוגה המוזיאלית באגף זה תתבסס על שיחזור בקנה מידה מלא

של שורת אירועים היסטוריים מרכזיים שהיוו שיא מבצעי בדרכו הארוכה

ובנסיקתו רבת התושייה והנועזת של חיל האוויר הישראלי.

דוגמאות עיקריות להמחשה מהסוג המתואר:

שחזור של מבצעי התובלה האווירית, הרכבות האוויריות הגדולות של "להק תובלה אווירית" במלחמת העצמאות (מבצעי "בלק", "אבק", "עובדה") אשר נוהלו בידי מתנדבי מח"ל מנוסים, בוגרי מלחמת העולם השנייה, יחד עם קומץ חלוצים ומייסדים, מניחי יסודות מקומיים והגישו תמיכה לוגיסטית מכרעת למבצעי מפתח קרקעיים בשיאה של מלחמת העצמאות.

יום שני 17 באוגוסט 2015

מטוסים היסטוריים אשר יוצגו במופעם החיצוני המקורי ויהוו אייקונים מרכזיים עבור
ציבור המבקרים להמחשת אירוע זה :

קרטיס קומנדו

צמד מנועי קומנדו שהתרכב ב-"שדה אברהם" בקרבת אילת במרס 1949

במבצע "עובדה"

דקוטה

פיפר קאב

שחזור של מסלול ההכשרה של לוחמי צוות האוויר בחיל בראשיתו במהלך תקופת
"חישול הכנפיים" שבין סיומה של מלחמת העצמאות לבין מלחמת סיני, כלומר בראייה
כרונולוגית : המחצית הראשונה של שנות החמישים :

סיפורו של בית הספר לטיסה שנפתח בבסיס כפר-סירקין ב-1950 ובו הוכשרו כעשרים
קורסי טייס מסודרים ראשונים, להבדיל מהקורסים שהתנהלו בארץ וברחבי העולם
בעיצומה של מלחמת העצמאות. כאשר עברה כנף 12, מכפר-סירקין לעקרון / תל-נוף,
נמשכו גם שם וביתר שאת תהליכי מיסוד מסלול ההכשרה ובניית דמות לוחם צוות
האוויר בחיל.

מטוסים היסטוריים אשר יוצגו במופעם החיצוני המקורי ויהוו אייקונים מרכזיים עבור
ציבור המבקרים להמחשת אירוע זה :

דאון קירבי קאיידט – גדנ"ע אוויר

מאמן לינק – שלב המתקדם

סטירמן – שלב הראשוני

פוקר – שלב הראשוני / נוטים

הארוורד – שלב המתקדם / נוטים

יום שני 17 באוגוסט 2015

ספיטפייר – קורס אימון מבצעי

שחזור של מבצע "מכבש" - ההצנחה הגדולה במעבר המתלה בסיני בפתיחת מלחמת סיני (המכונה "מבצע קדש") ב-29 באוקטובר, 1956 כאשר 16 מטוסי דקוטה של טייסת התובלה 103 ("טייסת הפילים") מבסיס תל-נוף, שהייתה באותם ימים טייסת התובלה הטקטית היחידה בחיל, הצניחו בהובלת מפקדם, רס"ן יעקב אבישר, את גדוד הצנחנים 890 על 395 לוחמיו וציוד הלחימה הבסיסי שלהם בפיקודו של המג"ד, רס"ן רפאל איתן ("רפולי") בקרבת המעבר האסטרטגי.

להצנחה זו, שהייתה הראשונה ועד כה גם היחידה בתולדות צה"ל, קדמה מערכת שלמה של פעולות הסחה והטעייה, שהמוכרת מכולן היא זו שבה נטלו חלק שישה מטוסי מוסטנג של טייסת 116, אף היא מתל-נוף, אשר בהובלת מפקד הטייסת, רס"ן צחיק יבנה, חתכו את קווי הטלפון של הצבא המצרי בקדמת סיני במבצע וירטואוזי, שכמותו מעולם לא בוצע על-ידי מטוסי קרב ובכך שיבשו את ההיערכות המצרית לקראת הדיפת מתקפה ישראלית אפשרית.

ה-"ארמדה" האווירית של מטוסי התובלה המפורסמים בתולדות התעופה לוותה וחופתה על-ידי מבנים רבים של מטוסי קרב סילוניים מסוג מטאור, אורגן ומיסטר מתוצרת צרפת, שהשתייכו לטייסות 117, 113 ו-101 וייצגו את מיטב ומירב הפלטפורמות המתקדמות ביותר שהיו בשירות החיל באמצע שנות החמישים ולקראת המערכה הזו, שהייתה לשיאה של תקופה היסטורית וגם חתמה אותה בבירור.

מטוסים היסטוריים אשר יוצגו במופעם החיצוני האופייני לתקופה הנדונה וישמשו כאייקונים מרכזיים להמחשתם של האירועים יהיו:

מוסטנג – מבצע ניתוק חוטי הטלפון

דקוטה – ההצנחה הראשונה והפינוי הרפואי הראשון

נורד נוראטלס – הצנחת אמל"ח ואספקה / הפינוי הרפואי הראשון

מטאור קרב הפצה חד מושבי – ליווי מטוסי התובלה / תקיפה – סיוע קרוב ואמנעה

חידוש מוזיאון חיל האוויר
מסמך פנימי – לא להפצה

יום שני 17 באוגוסט 2015

מטאור קרב-לילה ואלראות דו-מושבי – הגנת שמי המדינה בתנאי אל-ראות/מבצע
"מיוחד" ליירוט המטכ"ל המצרי

אורגן – ליווי מטוסי התובלה / יירוט / תקיפה – סיוע קרב ואמנעה

מיסטר – ליווי מטוסי התובלה / יירוט / תקיפה – סיוע קרוב ואמנעה

וומפייר – פלטפורמה וותיקה של האויב מדור הסילון הראשון

מיג 15 – פלטפורמה חדשנית ומובילה של האויב מדור הסילון השני

פיפר – סיור וקישור, מבצעים "מיוחדים" לאיסוף מודיעין, פינוי רפואי

סיקורסקי S-55 – מסוק תובלת סער ראשון שמפציע הישר למלחמת סיני ומרמז
לבאות...

אירוע היסטורי מרכזי, אשר להצגתו ולהמחשתו יוקדש מרחב ייחודי יהיה, מטבע
הדברים, מבצע "מוקד" להשמדת חילות האוויר הערביים על הקרקע, אשר תוכנן במשך
שנים ובוצע ביום שני, 5 ביוני 1967, 07:45 בבוקר. נטלו בו חלק קרבי כלל טייסות הקרב
של החיל ולצידן תמכו בביצוע כל טייסות החיל מכל המערכים. "היכל התהילה" למבצע
"מוקד" יהיה אפוא למוקד תצוגה מרכזי ביותר באגף ההיסטורי של מוזיאון חיל האוויר
החדש ויוצגו בו, בין השאר המוצגים הבאים:

פוגה מאגיסטר

אורגן

מיסטר

סופר-מיסטר

ווטור קרב הפצה

ווטור קרב לילה מוסב לל"א

ווטור סיור צילומי

יום שני 17 באוגוסט 2015

מיראז' חד מושבי

הנטר

מיג 17

מיג 21

מסוק הסיקורסקי S-58

מסוק סופר-פרלון

מסוק האלואט

נורד נוראטלס

מטוס הדורניר 27 דרור

מטוס הפילטוס טורבו-פורטר

לצד הפלטפורמות האוויריות האופייניות, ישולבו כאן בתצוגה פריטי תצוגה אופייניים לתקופה, שישפכו אור על אופייה וימחישו מהו "ארגז הכלים" הטיפוסי לה? ומה היו שיטות העבודה המקובלות באותם ימים? בין המוצגים הללו יהיו: גיפ ההזנקה הצהוב, אשר שימש את טייסי היירוט, טרקטור גורר אופייני לתקופה, "גמל" להנפה, רכב דלוק, רכב כיבוי, וספה צהובה של קצין טכני, כלי עבודה וארגזי כלים של הגפים הטכניים, מפות וציוד ניווט של צוותי האוויר וכיוב'.

אגף זה יהיה הגדול ביותר מבין אגפי מוזיאון חיל האוויר החדש ותשתיתו תותאם קליטת מוצגים בעלי מידות מיוחדות, שישולבו בתצוגתו באופן שיבליט אותם וכבד אותם – עד לגדלים של מטוסי תובלה מסוג דקוטה ונורד ומסוקי סער מסוג סופר-פרלון ויסעור.

לצורך ההשוואה וההשראה, את מבנה התצוגה המרכזי של מוזיאון חיל האוויר אמריקני בדייטון, אוהיו, תכננו בשנות השבעים לפי מידותיהם החריגות של המפציץ ניסיוני XB-

יום שני 17 באוגוסט 2015

70 "וולקיריי" ושל ה- B-36 מפציץ ענק שהיה ממאפייני חיל האוויר אסטרטגי של ארה"ב בתקופת "המלחמה הקרה".

גישה זו של מתכנני המוזיאון האמריקני, היה ותאומץ אצלנו, תהווה השראה לתכנון מבנה שיכיל מטוסי בואינג 707 ובואינג סטרטופרייטר (סטרטוקרוזר) ויגדיר אפוא מדיניות אוצרותית שבה אף כלי טייס שבתצוגהאינו חונה תחת כיפת השמיים!

באגף המדובר תהיה תצוגה רב-רובדית של כלי הטייס ההיסטוריים מאוסף המוזיאון, אשר תנצל תקרה גבוהה וחזקה ושלדה חזקה ומותאמת של המבנה לתליית כלי טייס שנכון יהיה להציגם באופן זה ולהגבתם לעיני המבקר הנלהב והסקרן ולעדשת מצלמתו.

כן תוצב באגף זה מערכת תאורה ייחודית, אשר תשרת בקפידה את הצרכים אוצרותיים. אוצר האגף יהיה מומחה בתולדות חיל האוויר ובמורשתו ובעל היכרות מצוינת עם עולם כלי הטייס ההיסטוריים הישראליים מחד גיסא ועם עולם המוזיאולוגיה התעופתית מאידך גיסא.

מוזיאון התעופה והחלל הישראלי – האגף המדעי של מוזיאון חיל האוויר החדש:

אגף במוזיאון חיל האוויר החדש.

מוזיאון ראשון מסוגו בישראל, אשר יוקדש לרעיון הטיסה ולהתפתחותה של התעופה, מחלוציה הראשונים בעולם ועד לכיבוש החלל. הדגש יושם על התרומה הישראלית הייחודית להתפתחותה של התעופה ועל המאמץ הישראלי בשדה החלל.

למוזיאון מדעי זה יהיה גם צד היסטורי מובהק שיעניק פן של עומק וייתן את הרקע לתהליכים "אבולוציוניים" ארוכי טווח בתולדות התעופה בארץ וחיל האוויר תוך שימוש במוצגים היסטוריים מקוריים לצד אמצעי ההמחשה המתקדמים. כך לדוגמא, יבוא כאן לידי ביטוי מטוס ה-"טכנולוג" – מיראז' B דו-מושבי, שהוסב להיות אב טיפוס לניסויי מנוע הכפיר (שהוא למעשה מנוע הפאנטום) וכנפוני הקנארד של מטוס הכפיר. כאן גם יוצגו מטוס הלבאי, מנועו הייחודי מדגם P.W 1120 וחזית מטוס הבואינג 720 שבו מורכב חרטומו של מטוס הלבאי. יהיה זה מוזיאון מדע, שיצויד במיטב אמצעי

יום שני 17 באוגוסט 2015

ההמחשה ויאופיין בפעילות אינטראקטיבית שתתנהל בתצוגתו, לילדים, לבני נוער, למשפחות ולאהבי התעופה והחלל.

כאן תטופל התפתחות משפחת משגרי השביט מפיתוח וייצור מקומי, משפחת הלוויינים מפיתוח וייצור מקומי, כאן יסופר סיפורם של אל"מ אילן רמון ז"ל ו-סא"ל יצחק מאיו יבדל"א, כשליחים ראשונים של חיל האוויר הישראלי מטעם מדינת ישראל וסוכנות החלל שלה לנאס"א.

מקום נרחב במיוחד יוקדש כאן תכנית וכפועל יוצא מכך, גם פיזית וחומרית לכלי הטייס הבלתי מאוישים פרי פיתוח ישראלי, תוך המחשת התפתחותם ביצועיהם ויכולותיהם המיוחדות.

במרחבי אגף זה תמוקם חוות סימולטורים, שבה ייהנה ציבור המבקרים ממיטב יכול הפיתוח המקומי בתחום זה. תיתכן הקדשת אגף זה לזכרו של האסטרונאוט הישראלי הראשון, אל"מ אילן רמון ז"ל.

אוצר אגף זה יהיה איש מדעי הטיסה, בוגר החיל ויוצא התעשייה, בעל זיקה למקורותיו.

מוזיאון אוסף המטוסים ואמצעי הלחימה האוויריים –

יהיה זה מוזיאון המטוסים של חיל האוויר הישראלי לדורותיו, כולל התייחסות וביטוי הולם למטוסי האויב במזרח התיכון ולראשיתה של התעופה העברית בארץ.

יהיה זה אגף במוזיאון חיל האוויר החדש אשר ייתן ביטוי חומרי – תצוגתי ותחזוקתי ותרבותי - תיעודי הולם לאחד מאוספי כלי הטייס הצבאיים הגדולים ביותר בעולם ובכלל זה, לאוסף כלי הטייס הצבאיים הגדול והמקיף ביותר במדינת ישראל, שלו גם אוספי משנה שישתייכו אליו בעיקר בבסיסי חיל האוויר ובמוסדות חינוך ותרבות ברחבי הארץ. מדובר באוסף כלי טייס מונומנטלי, מקיף ומפורט עד לרמת תת-דגמים אשר ירוכזו, יאוחסן ויאורגן במוזיאון החדש תחת קורת גג של מבנה מידות, אשר יאפשר אחסנה והצגה מיטבית של כלי הטייס. זאת, גם כאשר מדובר בשרידי מטוס, או במטוס שיש צורך להכניסו להליך מורכב של שימור ושיחזור, אך סיפורו ראוי להצגה בפני הציבור.

יום שני 17 באוגוסט 2015

לצד אוסף כלי הטייס, יאוחסן ויוצג, אוסף כלי הנשק / אמצעי הלחימה האוויריים, תוך הקפדה מלאה על השיוך לכלי הטייס הרלוונטיים, ו / או לקטגוריה המתאימה.

האוסף יהיה ממופה היטב, המוצגים שבו יהיו מלווים במידע מהימן ותמציתי אודותיהם, עם גישה למידע מקיף יותר ותהיה נגישות מרבית למבקרים להכיר מקרוב את כלי הטייס ואמצעי הלחימה ולצלמם, תוך הקפדה מרבית על אמות מידה של בטיחות.

האוסף יאוחסן ויוצג לציבור תחת קורת גג של מבנה מידות, אשר יהווה חלק בלתי נפרד מקריית המבנים המיועדים לשמש את מוזיאון חיל האוויר החדש.

האוסף יהיה מרכזי לחיל האוויר וממנו ואך ורק ממנו תתנהל השאלה ארוכת טווח/קצרת טווח לכלל תצוגת המוזיאון וכן לבסיסי החיל ולאירועים בחיל ולשיתופי פעולה אל מול גורמים בעולם הרחב.

באופיו יהיה מוזיאון אוסף זה דומה במידה רבה וישאב השראה משלוחתו האווירית של מוזיאון המלחמה האימפריאלי הבריטי בדקספורד.

למוזיאון זה ימונה אוצר שימנה על צוות האוצרות של המוזיאון החדש. אוצר אגף זה יהיה מומחה בעל שם למטוסי החיל לדורותיהם ובעל קשרים וכישורים לשיתופי פעולה בינלאומיים, נוסח עסקאות להחלפת מטוסים.

אגף זה יהיה מ- "ניצני הפריחה" של המוזיאון ויוביל אותו ברמה הבינלאומית לעבר הצטיידות בכלי טייס נוספים הנחוצים לו.

תערוכות מתחלפות –

תערוכות מתחלפות, בין אם המדובר בתערוכות מקיפות שיוקדשו לסיפור היסטורי יום השנה שלו קרב ובא, בין אם מדובר בתערוכות צילום של צלם, או צלמים נבחרים, בין בתערוכת אמנות של יוצר, או יוצרים ובין אם מדובר בתערוכה מדעית, או טכנולוגית באופיה, שיש בה דגש על פעילות אינטראקטיבית של באי התערוכה באמצעות מתקנים ייעודיים, או אף אם המדובר בכלי טייס "אורח", או בכלי טייס "אורחים" –

יום שני 17 באוגוסט 2015

כל אלו, יהיו "לחם חוקו" וחלק משגרת פעילותו היומיומית והיערכותו של מוזיאון חיל האוויר החדש לפעילות עתידית קצרת טווח וארוכת טווח. זאת, הן בראייה כוללת והן בכל מצד כל אחד מאגפיו המוזיאליים של הארגון – אלו שבראשם יהיה אוצר.

מרכז כנסים ומופעים ואודיטוריום –

מבנה שהפעילות שתתקיים בין כתליו תכניס אל עולמו של המוזיאון החדשניחוח של תרבות ישראלית ותביא אליו קהלים נוספים בשעות הערב ובזמנים שבהם שאר פעילות כמעט שאינה מתבצעת.

אולמות בגדלים שונים

חללים וחדרים לפעילות

סוג הפעילויות:

אירועים וכנסים ישראלים ובינלאומיים

מופעים מוסיקליים והצגות תיאטרון

הקרנת סרטים

במה קבועה ללהקת חיל האוויר

במתכונת הפעלה אזרחית של המוזיאון יהיה אפשר לשקול קיום אירועים פרטיים תחת מגבלות ברורות, אשר יגדילו את הכנסות המוזיאון.

יום שני 17 באוגוסט 2015

מרכז חינוך, ערכים, השתלמויות והכשרה –

אגף המוזיאון החדש אשר יוקדש להשקעה המיוחדת שאנו בחיל האוויר מבקשים להשקיע באדם. ריכוז מרבית המאמץ המוקדש לעיסוק במורשת החיל ובערכיו בתחומי הארגון בהכשרת הפיקוד ובקרב בני נוער, מלשב"ים, שוחרים וכיוב' אל בין כתלי המוזיאון החדש.

בית הספר למנהיגות של החיל (באם יועתק מגבעת רם בירושלים).

מפקדת גדנ"ע אוויר – תנועת הנוער / פעילות לנוער של החיל.

יחידת הסברה חילית למורשת החיל (מתכונת "חוס"ן").

פעילויות עומק וסמינרים.

הדרכה ברחבי המוזיאון בתצוגתו ובתערוכותיו.

מרכז החינוך יכיל כיתות לימוד, חדרי עיון, מרכז מידע וספרייה, חללי התכנסות וסדנאות, מתחם מגורים ליחידות בסדרות חינוך, מתחם מגורים למשתלמי בית הספר למנהיגות, חדרי אירוח למרצים ואורחים רמי דרג. בראש מרכז החינוך יעמוד איש חינוך בכיר מיוצאי החיל ולצדו מפקד בית הספר למנהיגות.

מרכז מחקר –

מכון מחקר שיעסוק בתולדות חיל האוויר במורשתו ובהשפעתו על החברה הישראלית (אפשרות לשיתוף פעולה הדדי עם "מכון פישר" הפועל בבית חיל האוויר בהרצליה ועם עמותת חיל האוויר) ו/או עם מכוני המחקר הפועלים באוניברסיטאות הישראליות.

סקילת האפשרות להקים ולטפח בין כתלי המוזיאון החדש גרעין מקומי של חוקרים וכותבים וביניהם:

סא"ל מוטי חבקוק

יום שני 17 באוגוסט 2015

ד"ר דני עוזיאל

סא"ל (מיל.) ד"ר נמרוד הגלעדי

סא"ל (מיל.) אילן ורשאי

סא"ל (מיל.) אלימור מקבת

מרכז המחקר יתוכנן וימוקם בקרבה או אף בצמידות לארכיון ולאוספים של המוזיאון
עקב הדמיון המובהק בין שני הגופים ותחומי הפעילות הללו מבחינת סביבת העבודה
והתנאים הדרושים להם.

אוספים וארכיון –

מערכת מקומית וייעודית למוזיאון חיל האוויר החדש לניהול מקצועי ומושכל של: כלל
המסמכים, המפות, התמונות, התצלומים, הסרטים (חד ודו ממד) כלל החפצים (תלת
ממד) הקטנים האישיים באופיים שברשות המוזיאון. תחום עיסוק זה ידרוש תכנון
ובנייה של מבנה ייעודי שבו תהיה הקפדה מיוחדת על תנאים אופטימליים לשימור ועל
אווירה שקטה ורגועה. מבנה זה יצטרך להיות נגיש אך מספיק מרוחק מ-"עין הסערה"
בקריית המבנים של מוזיאון חיל האוויר החדש מידע מקיף ומעמיק מתחדש ומתעדכן
אודות מטוסי ומוצגי המוזיאון שיאוחסן באמצעות פלטפורמה שהיא מוצר מדף ופשוטה
יחסית להצטיידות.

ספריה (אפשרות לשיתוף פעולה הדדי עם "מכון פישר")

ספרי טייס ומטוס לדורותיהם וספרות אחזקה מקיפה לכלי הטייס

חידוש מוזיאון חיל האוויר
מסמך פנימי – לא להפצה

יום שני 17 באוגוסט 2015

אוסף פריטי תצוגה קטנים בעלי אופי אישי כגון ציוד טיסה, אמצעי ניווט ידניים, אמצעי מילוט וכיוב'

אוסף סמלים וכנפיים חילי

ארכיון חילי של דימויים חזותיים

ארכיון תמונות חילי

ארכיון סרטים חילי

ארכיון פרויקט "אבירי הרוח" לתיעוד בוידאו

מרכז תחזוקה, מוסכים, סדנאות שימור ושיחזור –

אגף במוזיאון חיל האוויר החדש שבו ישתלבו תצוגה מוזיאלית ופעילות תחזוקתית מסורה ואוהבת למען שימורם ושחזורם של כלי טייס ושל פריטי תצוגה אוויריים היסטוריים. אגף זה ימוקם בקרבה מיידית ובצמידות למוזיאון אוסף המטוסים החילי וביניהם יתקיימו יחסי גומלין הדדיים. במוסכי האגף יבוצעו פעולות תחזוקה אווירית בדרגות שונות ומגוונות בכלל כלי הטייס שבאוסף המוזיאון ואפשר שגם בכלי טייס של מוזיאונים ואוספים ידידותיים נוספים.

המתרחש במוסכי אגף זה ישוקף לציבור המבקרים באופן שיאפשר "הצצה" אל עולם התחזוקה האווירית בכלל ואל עולמה המרגש של הרסטורציה של כלי היסטוריים בפרט

חידוש מוזיאון חיל האוויר
מסמך פנימי – לא להפצה

יום שני 17 באוגוסט 2015

וזאת, מבלי להוות הפרעה, או מטריד בעל משמעות בטיחותית לתהליכי העבודה סדורים והרגישים בתחום מורכב זה.

במוסכי אגף התחזוקה האווירית יוכשרו בעלי מקצוע צעירים להיכרות מעמיקה עם מערכות מטוסי הבכנה ההיסטוריים ומטוסי הסילון הראשונים ותהיה אליהם נגישות גבוהה עבור תלמידים, עבור שוחרי בית הספר הטכני וכן עבור חובבי תעופה מהארץ ומהעולם – בתיאום מראש.

יוקם ויאורגן חבר מתנדבים, יוצאי החיל והתעשיות התעופתיות אשר יהיה אמון על הטיפול בכלי הטייס יקרי המציאות.

בראש אגף זה יעמוד קצין טכני וותיק, בעל שיעור קומה מיוצאי החיל והתעשייה התעופתית.

משרדי הנהלת המוזיאון –

יצירת סביבת עבודה עדכנית ונעימה עבור סגל המנהלים ואנשי המקצוע שיובילו את המוזיאון החדש. משרדי הנהלת המוזיאון ימוקמו בקרית מבני המוזיאון באופן שיאפשר נגישות מהירה מהם לכל מקום ברחבי המוזיאון, אך גם מיקרו קוסמוס שיאפשר עבודה ויצירה שקטה והרמונית. משרדי הנהלת המוזיאון יהיו מעוצבים ומאובזרים באופן שיאפשר קבלת פניהם הנעימה והמכובדת של אורחים מהארץ ומהעולם. יהיה זה מבנה משרדים אשר יכיל משרדים וחללי עבודה עבור בעלי התפקידים הבאים:

לשכת יו"ר המוזיאון

לשכת מנכ"ל המוזיאון

משרד סמנכ"ל המוזיאון

משרד מפקד בית הספר למנהיגות של החיל (בהנחה שמשרד זה אינו נמצא

בקרית החינוך של המוזיאון)

משרד האוצר הראשי

יום שני 17 באוגוסט 2015

משרד מנהל מחלקת המחקר

משרד מנהל מרכז הכנסים והאירועים

חדרי ישיבות

תערוכת צילומים שתוקדש להתפתחות המוזיאון / פרויקט המוזיאון

משרדי אוצרי משנה

משרד מנהל גיוס הכספים ואגודת הידידים

חדרי אירוח והסבה למבקרים רמי דרג

משרד מנהל מחלקת יחסי הציבור והשיווק

משרד מנהל מחלקת החינוך וההדרכה

משרד מנהל התחזוקה התעופתית

משרד מנהל האוספים והארכיון

משרד מנהל מחלקת השימור והשחזור

משרד מנהל המחשוב וטכנולוגיות התצוגה

משרד מנהל אולפן הוידאו והתיעוד

משרד מנהל מחלקת משאבי האנוש

משרד מנהל מחלקת התקציבים והכספים

משרד אב הבית ומנהל המשק

משרד קצין הביטחון ומנהל האבטחה

מרכז בקרה ואבטחה מאויש 24 שעות

משרד מנהל הפארקים והשטחים הירוקים

שירותי צוות

יום שני 17 באוגוסט 2015

שירותי אורחים

מטבחון

חניון משרדי הנהלת המוזיאון

פריסת אמצעי תקשורת צבאית ואזרחית בכלל המשרדים וחללי העבודה

עוגנים פיזיים מרכזיים במוזיאון חיל האוויר בהווה – ממשקים בין הקיים לבין המתוכנן:

רחבת המטוסים המרכזית – צפונית למשרדים ודרומית להם –

בניית קריית מוזיאון חיל האוויר החדש ממערב לה ו/או ממזרח ו/או מדרום לה, תאפשר יצירת מרחב "סטריילי" בתחומה, אשר יוקדש לשימור המטוסים ולטיפול בסיסי בהם במקום בו הם נמצאים ומבלי להזיז את מרביתם בתקופת מעבר ממושכת ומורכבת זו.

פירוק ופנוי של שתי סככות אחסנת המטוסים המאולתרות משטח רחבת המטוסים המרכזית ויצירת פרספקטיבה כוללת וחיבור מחודש בין כל הקצוות ברחבה זו. גיבושה של התייחסות חדשה לרחבה זו כאל גרעין ויסוד לאגף אוסף המטוסים החילי.

העשרת אוסף זה, גם אם בתקופת ביניים מורכבת עסקינן בפלטפורמות החיוניות הבאות:

מטוס קרנף שהשתתף במבצע יונתן, 4 ביולי 1976.

מטוס נץ מס"ז 243, שאותו הטיס סרן אילן וולפרמן (רמון) בתקיפת הכור הגרעיני העיראקי "אוסיראק" / "תמוז" ב-7 ביוני 1981.

מטוס עיט דו-מושבי מהדגם שבו הוכשרו מאות לוחמי צוות אוויר כטייסי קרב בשלב המתקדם של קורס הטיס, אשר ייצא משירות החיל בטייסת הנמרים בבסיס חצרים בשלהי שנה זו (2015).

מטוס השחף (ווסטווינד סי-סקאן) מתוצרת התעשייה האווירית אשר שימש את הגף לסיורי ים משלהי שנות השבעים לגילוי ולזיהוי של איומי טרור ימיים.

יום שני 17 באוגוסט 2015

מוסד המטוסים מקיבוץ אשדות יעקב מדרום כיום בתחומי הגף הטכני של המוזיאון, מדרום מערב לרחבת התצוגה המרכזית – הוקם בעמק-הירדן בשנת 1940. שימש את בית הספר לטיס של חברת "אווירון", אשר היוותה למעשה זרוע אווירית של ארגון "ההגנה" והמנחת שלה נסלל בין הקיבוצים אפיקים ואשדות-יעקב. במבצע הנדסי מורכב פורק מוסד זה באתרו המקורי שהיה בקיבוץ אשדות יעקב מאוחד, שונע ונבנה מחדש בשנת 1993 במוזיאון חיל האוויר בחצרים. יש צורך לבצע במוסד פעולות שימור ושחזור ולהשיבו לימי "עלומיו" הן במראהו והן בהקשר האוצרותי התוכני.

קריית המגורים המשמשת כיום את חיילי המוזיאון (הוקמה בשנת 2007) – מדובר בתשתית חדשה יחסית של מגורים, רווחה ופנאי אשר ניתן לשפצה ולהסב אותה, תוך העשרתה והגדלתה, למגורי חיילים אשר יגיעו למוזיאון חיל האוויר החדש במסגרת סדרות חינוך ו / או סגל ומשתלמי בית הספר למנהיגות של חיל האוויר במידה ויוחלט על העתקתו מירושלים לחצרים.

אתר הנ"מ –

אוסף כלי הנ"מ ואמצעי הלחימה בשירות חיל האוויר ובשירות האויב בתחום זה מהמקיפים והגדולים שיש בנמצא. יש לקבל לגביו החלטות עקרוניות תוך התייעצות עם מפקד מערך ההגנה האווירית בחיל ולפעול בהתאם להחלטות אלו. בכל מקרה, יש לפעול לצמצום ולדילול במצאי המוצגים המוצבים זה במוזיאון ולשילובם של הכלים הנותרים בתצוגת המוזיאון העתידי ובאגף אוסף המטוסים ואמצעי הלחימה החילי.

רחבות האחסון שמצפון ומצפון-מערב לרחבת המטוסים המרכזית (הכוכים) – מרבית המטוסים מדגמי עיט, קורנס, כפיר, צוקית ולהטוט יימכרו להתכה בתהליך הדרגתי אשר יפנה שטח יקר ויעלה את הכנסותיו של המוזיאון. מהמטוסים יפורקו מכלים נתיקים, אביזרים והתקנות שונות, אשר יוכלו לשמש את תצוגת המוזיאון החדש.

מספר מצומצם ביותר של מטוסי עיט, קורנס וכפיר חיוניים במיוחד יישמרו בנוסף על הקיימים בתצוגה כיום במסגרת אגף אוסף המטוסים החילי במוזיאון החדש.

ממטוסי הבואינג 707 והבואינג 720 שברחבת החנייה הצפונית-מערבית יפורקו מנועים מייצגים, אשר יוצבו ויוצגו במסגרת אגף אוסף המטוסים החילי.

יום שני 17 באוגוסט 2015

ממטוס הבואינג 720 אשר השתתף בניסוי מכ"מ הלביא וכונה "עטרה", תפורק יחידת החרטום ובה רדום המכ"מ הנ"ל, שהעניק למטוס זה את זהותו וייחודו.

מטוס הדקוטה ואחד ממטוסי הנורד נוראטלס שברחבות הצפוניות-מערביות יצורפו לאוסף המטוסים החילי וישולבו לפי הקשריהם בתצוגת הקבע של המוזיאון ההיסטורי.

רחבות האחסון והגרוטאות שממערב לרחבת המטוסים המרכזית ולאתר הנ"מ –

יש לפעול בעזרת צוות מומחים לזיהוי כלל כלי הרכב ואמצעי הלחימה המוצבים במרחב זה ובהמשך לכך, לצמצום ולדילול במצאי שלהם. כלי הרכב הייעודיים ואמצעי הלחימה החיוניים לאוסף ולתצוגה ישמרו.

רחבות האחסון והגרוטאות שמדרום לרחבת המטוסים המרכזית ולמוסכי התחזוקה האווירית –

יש לפעול בעזרת צוות מומחים לזיהוי כלל הפריטים המוצבים במרחב זה ובהמשך לכך, לצמצום ולדילול במצאי שלהם. הפריטים שיימצאו חיוניים לאוסף ולתצוגה יישמרו.

בית הראשונים על-שם תא"ל זוריק לב –

מבנה זה, דמוי מגדל פיקוח בריטי מימי מלחמת העולם השנייה ניצב על-גבי סוללת עפר מלאכותית שהודקה לשם כך. הסוללה סובלת מפגיעות חוזרות ונשנות הנגרמות בידי דורבנים. במוזיאון חיל האוויר של היום, בית הראשונים הוא המבנה היחיד המאפשר ישיבה בחלל סגור ופעילות לקבוצה גדולה יחסית של כ-100 איש ובו מתבצעות הפעילויות העיקריות ליחידות החיל – פעילויות המורשת אשר זוכות להצלחה רבה. כמו כן, מכיל המבנה שתי תערוכות פוטנציאליות בקומת הקרקע שלו ובקומתו הראשונה. יש לבחון כיצד לשמרו במסגרת התכנית למוזיאון חיל האוויר החדש ובאיזה תפקיד חדש ובעל ערך ניתן לשלבו במוזיאון העתידי?

את הגבעה יש לפנות מכלי טייס וממוצגים נוספים. את מטוסי הקישור והסיור הקלים המוצבים ברחבה קטנה על-גבי הסוללה, יש לפנות מכאן ולשלב באוסף המטוסים החילי

יום שני 17 באוגוסט 2015

בקרב מתוסי התובלה שבו. יש לשבץ בקרבת המבנה, על-גבי במה ייעודית את סוכת הפיקוח המקורית של מגדל הפיקוח הבריטי ההיסטורי משדה כפר-סירקין, שהובא למוזיאון לפני שנים רבות, לאחר שמסגרת המתכת תשוקם כראוי.

בית מורשת חיל האוויר –

יש לבחון האפשרות לשמרו ולשלב במסגרת קריית המבנים של המוזיאון החדש ולהקצות למבנה זה, ששופץ לאחרונה, שהוא הבניין הראשון שהוקם בתחומי המוזיאון (נבנה בשנים 1985 – 1991) את תפקיד האכסניה לתצוגת קבע, אשר תוקדש לסיפורו של תא"ל בדימוס יעקב טרנר, לחבלי לידתו של מוזיאון חיל האוויר ולבסיס חצרים הסמוך, שבקצה המזרחי של נחלתו ממוקם המוזיאון ואליו כפוף ארגונית.

תשתיות חיוניות תת קרקעיות ועיליות בתחומי המוזיאון ולשירותו –

יש לערוך מיפוי מלא שלהן בעזרת אנשי המקצוע של יחידת הבינוי ובליווי צמוד של רס"ר המוזיאון, שיש לו היכרות קרובה עם המתרחש בשטח ולבחון כיצד ניתן יהיה למקסם רתימתה של תשתית קיימת לטובת הפיתוח העתידי.

יום שני 17 באוגוסט 2015

הקמפוס האווירי של מוזיאון חיל האוויר החדש:

צוות טס הפועל בחיל האוויר בבסיס חצרים, עד לאחרונה, מטעם מוזיאון חיל האוויר ותחת אחריותו במתכונת המוכרת בעולם הרחב והמפעיל מטוסים היסטוריים בוכנתיים מעידן מלחמת העולם השנייה, אשר שירתו בחיל האוויר בחיל האוויר הישראלי בשנותיו הראשונות ונשמרו במצב טיסה במשך שנים רבות מאז, או שופצו והובאו למצב טיסה, שנים רבות לאחר צאתם משירות החיל.

כיום מונה הצוות שלושה מטוסים: הסטירמן, ההארוורד והספיטפייר השחור וטסים בשורותיו שלושה טייסים: אל"מ (מיל.) דדי רוזנטל, סא"ל (מיל.) ניר טל ו-סא"ל (מיל.) רמי לוטן.

את פעילותו האווירית של הצוות תומך בדרג א' ו-ב' של תחזוקה אווירית נגד אחד ולצדו מספר מצומצם של חיילים צעירים.

צוות אווירובטי היסטורי זה ראוי שפעילותו תמוסד באופן שיאפשר פעילות רהוטה אשר תביא לחיל האוויר תועלת ותרים תרומה ערכית ותדמיתית בטווח הארוך, הרבה מעבר למציאות הקיימת בהווה. זאת בדומה למתכונת ולמסורת היפה הנהוגה בחיל האוויר המלכותי הבריטי, המפעיל בשורותיו את "טייסת הקרב על בריטניה", השייכת ארגונית וכפופה לחיל האוויר המלכותי, אך אינה מהווה חלק ממוזיאון חיל האוויר המלכותי בהאנדון, שבפאתי לונדון.

טייסיה הצעירים ומפקדיה, מגיעים מטייסותיו המבצעיות לעשות הסבה למטוסים היסטוריים מוזיאליים מעידן מלחמת העולם השנייה, טסים בה במשך קדנציה מוגדרת בדומה להדרכה בבית הספר לטיסה או במסגרות הקא"מ אצלנו בחיל ושבים לטייסות שלהם.

זהו מודל מעניין להזדהות, אשר ראוי לבחון אותו בקפידה: מאופיין במסורת ארוכת שנים, פועל בהצלחה אצל חיל אוויר מערבי וידידותי, שתמיד היה מקור להשראה עבור חיל האוויר הישראלי.

יתכן שזהו המקרה הקלאסי של "לא להמציא את הגלגל": יש לצאת לשם, לבקר, ללמוד את המתרחש שם כפי שלומדים בתחומים המבצעיים, הטכנולוגיים, ההדרכתיים

יום שני 17 באוגוסט 2015

למיניהם ולגוניהם – ולהחליט מה "כזה ראה וקדש" ומה יש להתאים למציאות ולצרכים שלנו כאן.

המלצות –

עריכת היכרות טובה, קרובה ובלתי אמצעית עם "טייסת הקרב על בריטניה" בחיל האוויר המלכותי הבריטי והתייעצות עם מפקדיה ומוקדי הידע שלה.

העשרת מגוון הפלטפורמות שאותן מפעיל ומטיס הצוות: טייגר-מות', הארוורד נוסף, מטאור דגם 7 דו-מושבי סילוני, פוגה מאגיסטר דו-מושבת סילונית וכיוב'.

שיתוף פעולה קרוב עם גורמים בישראל המטיסים מטוסים היסטוריים ומטפלים בהם: בן-עמי אבנרי, דן מוקדי, אהרן שגיא, אבנר יסעור ונוספים – אין בארץ יחידי סגולה רבים כאלה.

שילוב כוחות עם הגלריה לתעופה בפרדייב, חוף הבונים בבעלותו של דן מוקדי בנוגע להפעלתם של מטוסים היסטוריים, שימורם, שחזורם והטסתם הפעילה.

איתור בית ישראלי חם לשיבת קבע אשר יאפשר שמירה על הנכסים היקרים אך גם ביקור ועריכת היכרות עימם ועם אנשי המקצוע המופקדים עליהם.

אימוץ אווירי של הצוות הטס על-ידי מרכז ניסויי הטיסה בתל-נוף, ו/או על-ידי בית הספר לטיסה בחצרים.

הכשרת טייסים צעירים על-ידי טייסי הצוות הנוכחיים וצירופם לפעילותו. או לחילופין, טייסים וותיקים יותר בני 40 פלוס, שניסיונם עומד לזכותם.

הקמת גף טכני לטיפול במטוסים? חבר מתנדבים מסור? או לחילופין, אזור מלא של אחזקתם.

שילוב הצוות והטמעת פעילותו האווירית באירועים חיילים, לאומיים ובינלאומיים נוספים, כאשר הדבר בא לידי ביטוי בתכנית עבודה שנתית ורב שנתית, מתוך הבנה מלאה של כל חברי הצוות והתומכים בו שזוהי תכלית קיומו.

יום שני 17 באוגוסט 2015

מיתוג של הצוות, של טייסיו ושל מכונאיו וגם של קודמיהם האבות המייסדים של הצוות (יעקב טרנר, דני שפירא, יוסי חנקין) כחלק ממיתוג חדש למוזיאון.

לשאלת מיקומו הגיאוגרפי של הקמפוס האווירי:

ניתן לזהות ארבע אפשרויות סבירות –

בבסיס חצרים בקרבת מסלולי הטיסה ושם ללא נגישות למבקרים ומבלי שתחום העיסוק הייחודי הזה רלוונטי לבסיס?

במוזיאון חיל האוויר בחצרים בקרבת כל שאר מטוסי ומוצגי התקופות ההיסטוריות הרלוונטיות, אך הרחק ממסלולי הטיסה: **בשמורה האווירית בפרדייב** הרחק ממוזיאון חיל האוויר וממסדרי הכנפיים בבסיס חצרים? אך עם תשתית ערכית, אווירית וטכנית מצוינת?

בשדה תימן בבאר-שבע בקרבת מוזיאון חיל האוויר ובסיס חצרים וזאת אף תוך אחסנת והצגת מטוסיו בדירים תת-קרקעיים בריטיים מקוריים מלחמת העולם השנייה, אך במקום שבו קשה יותר לשמור על שלומם של הנכסים יקרי המציאות וללא נוכחות של החיל בגופו ובצלמו באתר?